

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	36453
Nom	Química Orgànica I
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1110 - Grau de Química V2-2018	Facultat de Química	2	Primer quadrimestre
1929 - Programa de doble Grau Física-Química	Doble Grau en Física i Química	3	Primer quadrimestre
1934 - Programa de doble Grado Química-Ingeniería Química	Facultat de Química	2	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1110 - Grau de Química V2-2018	9 - Química Orgànica	Obligatòria
1929 - Programa de doble Grau Física-Química	3 - Tercer Curs (Obligatori)	Obligatòria
1934 - Programa de doble Grado Química-Ingeniería Química	2 - Segon curs	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
PARRA ALVAREZ, MARGARITA	325 - Química Orgànica

RESUM

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

L'estudi de la Química Orgànica I es basa en els coneixements adquirits en les assignatures de Química General I i Química General II.

COMPETÈNCIES

1110 - Grau de Química V2-2018

- Desenvolupar capacitat d'anàlisi, síntesi i raonament crític.
- Demostrar capacitat inductiva i deductiva.
- Demostrar capacitat de gestió i direcció, esperit emprenedor, iniciativa, creativitat, organització, planificació, control, lideratge, presa de decisions i negociació.
- Resoldre problemes de forma efectiva.
- Demostrar habilitat per a transmetre informació, idees, problemes i solucions tant a un públic especialitzat com no especialitzat i utilitzant si escau les tecnologies de la informació.
- Comprometre's amb l'ètica, els valors d'igualtat i la responsabilitat social com a ciutadà i com professional.
- Aprendre de forma autònoma.
- Demostrar capacitat per a adaptar-se a situacions noves.
- Adquirir una sensibilitat permanent per la qualitat i el medi ambient, el desenvolupament sostenible i la prevenció de riscos laborals.
- Demostrar que coneix els aspectes principals de terminologia química, nomenclatura, convenis i unitats.
- Interpretar la variació de les propietats característiques dels elements químics segons la taula periòdica.
- Demostrar que coneix els tipus principals de reacció química i les seues característiques principals associades.
- Demostrar que coneix els principis de termodinàmica i cinètica i les seues aplicacions en química.
- Demostrar que reconeix els elements químics i els seus compostos: obtenció, estructura, reactivitat, propietats i aplicacions.
- Demostrar el coneixement i la comprensió dels fets essencials, dels conceptes, dels principis i de les teories relacionades amb les àrees de la química.

- Resoldre problemes qualitius i quantitius segons models desenvolupats prèviament.
- Reconèixer i analitzar problemes nous i planejar estratègies per solucionar-los.
- Avaluar, interpretar i sintetitzar les dades i la informació Química.
- Reconèixer i valorar els processos químics en la vida diària.
- Desenvolupar metodologies sostenibles i respectuoses amb el medi ambient.
- Relacionar la química amb altres disciplines.
- Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Expressar-se correctament, tant en forma oral com escrita, en qualsevol de les llengües oficials de la Comunitat Valenciana.
- Posseir habilitats bàsiques en tecnologies de la informació i comunicació i gestionar adequadament la informació obtinguda.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

L'apartat anterior recull les competències contingudes en el document VERIFICA. En aquesta assignatura s'aborden part dels resultats d'aprenentatge de la matèria Química Orgànica que permeten adquirir, tant coneixements específics de Química, com habilitats i competències cognitives i competències generals recomanades per l'EUROPEAN CHEMISTRY THEMATIC NETWORK (ECTN) per al *Chemistry Eurobachelor® Label*. A la següent taula es relacionen els resultats d'aprenentatge adquirits en l'assignatura de Química Orgànica I relacionats amb les competències del grau en Química.

CONEIXEMENTS ESPECÍFICS DE QUÍMICA	
El procés d'aprenentatge ha de permetre als titulats de grau demostrar:	
	Competències de l'assignatura Química Orgànica I que contemplen els resultats d'aprenentatge EUROBACHELOR®

Les principals tècniques de la recerca d'estructures incloent l'espectroscòpia.	Demostrar que reconeix els elements químics i els seus compostos: obtenció, estructura, reactivitat, propietats i aplicacions.(CE7). Demostrar que coneix l'estructura i la reactivitat de les classes principals de biomolècules i la química dels processos biològics principals.(CE12). Demostrar que coneix els principis, els procediments i les tècniques per a la determinació, la separació, la identificació i la caracterització de compostos químics. (CE8)
Els trets estructurals dels elements químics i els seus compostos incloent l'estereoquímica.	Demostrar que reconeix els elements químics i els seus compostos: obtenció, estructura, reactivitat, propietats i aplicacions.(CE7). Relacionar les propietats macroscòpiques i propietats d'àtoms i molècules individuals, incloent-hi macromolècules (naturals i sintètiques), polímers, col·loides i altres materials.(CE11). Demostrar que coneix l'estructura i la reactivitat de les classes principals de biomolècules i la química dels processos biològics principals.(CE12).
Les propietats dels compostos alifàtics, aromàtics, heterocíclics i organometàl·lics.	Demostrar que coneix els tipus principals de reacció química i les seues característiques principals associades.(CE4) Demostrar que reconeix els elements químics i els seus compostos: obtenció, estructura, reactivitat, propietats i aplicacions.(CE7). Demostrar que coneix els principis, els procediments i les tècniques per a la determinació, la separació, la identificació i la caracterització de compostos químics. (CE8). Demostrar que coneix l'estructura i la reactivitat de les classes principals de biomolècules i la química dels processos biològics principals.(CE12).
La naturalesa i el comportament dels grups funcionals en molècules orgàniques.	Demostrar que coneix els tipus principals de reacció química i les seues característiques principals associades.(CE4) Demostrar que reconeix els elements químics i els seus

	compostos: obtenció, estructura, reactivitat, propietats i aplicacions.(CE7). Demostrar que coneix els principis, els procediments i les tècniques per a la determinació, la separació, la identificació i la caracterització de compostos químics. (CE8).
COMPETÈNCIES I HABILITATS COGNITIVES	
El procés d'aprenentatge ha de permetre als titulats de grau demostrar:	
	Competències de l'assignatura Química Orgànica I que contemplen els resultats d'aprenentatge EUROBACHELOR®
Capacitat per a demostrar coneixement i comprensió dels fets, conceptes, principis i teories fonamentals relacionades amb els temes esmentats anteriorment.	Demostrar el coneixement i la comprensió dels fets essencials, dels conceptes, dels principis i de les teories relacionades amb les àrees de la química.(CE13).
Capacitat per a aplicar aquest coneixement i comprensió a la solució de problemes comuns qualitatiu i quantitatiu.	Resoldre problemes qualitatiu i quantitatiu segons models desenvolupats prèviament.(CE14). Reconèixer i analitzar problemes nous i planejar estratègies per solucionar-los.(CE15). Comprendre els aspectes qualitatiu i quantitatiu dels problemes químics.(CE24).
COMPETÈNCIES GENERALS	
El procés d'aprenentatge ha de permetre als titulats de grau demostrar:	
	Competències de l'assignatura Química Orgànica I que contemplen els resultats d'aprenentatge EUROBACHELOR®
Capacitat per a aplicar coneixement pràctic per a la resolució de problemes relacionats amb informació qualitativa i quantitativa.	Resoldre problemes de forma efectiva.(CG4). Resoldre problemes qualitatiu i quantitatiu segons

	models desenvolupats prèviament.(CE14). Reconèixer i valorar els processos químics en la vida diària.(CE23). Comprendre els aspectes qualitius i quantitius dels problemes químics.(CE24).
Competències de gestió de la informació, en relació a fonts primàries i secundàries, incloent recuperació d'informació a través de cerques on-line.	Demostrar habilitat per a transmetre informació, idees, problemes i solucions tant a un public especialitzat com no especialitzat i utilitzant si escau les tecnologies de la informació.(CG6). Posseir habilitats bàsiques en tecnologies de la informació i comunicació i gestionar adequadament la informació obtinguda(CT2).
Habilitats interpersonals per a interactuar amb altres persones i implicar-se en treballs d'equip.	Demostrar capacitat de treball en equip incloent equips de caràcter interdisciplinari i en un context internacional.(CG5). Comprometre's amb l'ètica, els valors d'igualtat i la responsabilitat social com a ciutadà i com professional.(CG7). Demostrar capacitat per a adaptar-se a situacions noves.(CG9).

En relació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) en aquesta assignatura s'espera que els/les estudiants/es siguin capaços d' adquirir una sensibilitat especial per una gestió sostenible de l'aigua (ODS 6), de les matèries primeres i de les fonts d'energia (ODS 7) així com per un desenvolupament sostenible i compatible amb el medi ambient (ODS 11, 12, 13, 14 i 15) i de dissenyar, seleccionar i/o desenvolupar productes i processos químics eficients (ODS 7) i que minimitzen el seu impacte sobre el medi ambient (ODS 14 i 15), aprofiten matèries primeres alternatives i generen una menor quantitat de residus (ODS 11).

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Introducció a la Química Orgànica

1.1 Introducció 1.2 Grups funcionals 1.3 Representació de les molècules orgàniques 1.4 Enllaç covalent polar: electronegativitat. 1.5 Enllaç covalent polar: Moments dipolars. 1.6 Càrregues formals. 1.7 Ressonància .1.8 Regles per a les formes ressonants. 1.9 Dibuixant estructures ressonants. 1.10 Àcids i bases: definició de Brønsted-Lowry. 1.11 Força dels àcids i bases. 1.12 Predicció de les reaccions àcid-base a partir dels valors de pKa. 1.13 Àcids i bases orgàniques. 1.14 Àcids i bases:

definició de Lewis. 1.15 Interaccions no-covalents intermoleculars.

2. Compostos orgànics: alcans, cicloalcans i la seva estereoquímica

2.1 Alcans e isòmers d'alcans. 2.2 Grups alquil. 2.3 Nomenclatura d'alcans. 2.4 Propietats físiques i químiques dels alcans. 2.5 Conformacions de l'età. 2.6 Conformacions d'altres alcans. 2.7 Cicloalcans. 2.8 Nomenclatura de cicloalcans. 2.9 Isomeria cis-trans en cicloalcans. 2.10 Estabilitat de cicloalcans: tensió d'anell. 2.11 Conformacions dels cicloalcans. 2.12 Conformacions del ciclohexà. 2.13 Enllaços axials i equatorials al ciclohexà. 2.14 Conformacions de ciclohexans monosubstituïts. 2.15 Conformacions de ciclohexans disubstituïts. 2.16 Conformacions de molècules policícliques.

3. Estereoquímica dels centres tetraèdrics

3.1 Enantiòmers i el carboni tetraèdric. 3.2 Raó de la quiralitat de les molècules. 3.3 Activitat òptica. 3.4 El descobriment dels enantiòmers per Pasteur. 3.5 Regles de seqüenciació per determinar la configuració. 3.6 Diastereòmers. 3.7 Compostos meso. 3.8 Mesclures racèmiques i la seua resolució en enantiòmers. 3.9 Revisió dels diferents tipus d'isòmers. 3.10 Quiralitat en el nitrogen, fòsfor i sofre.

4. Perspectiva de les reaccions orgàniques

4.1 Classes de reaccions orgàniques. 4.2 Com es produeixen les reaccions orgàniques: mecanismes. 4.3 Ús de les fletxes corbes en el mecanisme d'una reacció polar. 4.4 Descripció d'una reacció: equilibri, velocitat i canvis d'energia. 4.5 Descripció d'una reacció: energies de dissociació. 4.6 Descripció d'una reacció: diagrames d'energia i estats de transició. 4.7 Descripció d'una reacció: intermedis. 4.8 Reaccions radicalàries: Halogenació d'alcans. Postulat de Hammond. 4.9 Reaccions polars. 4.10 Oxidació i reducció en Química Orgànica. 4.11 Comparant entre reaccions biològiques i reaccions al laboratori.

5. Halogenurs d'alquil. Reaccions d'halogenurs d'alquil

5.1 Nomenclatura i propietats dels halogenurs d'alquil. 5.2 Preparació d'halogenurs d'alquil. 5.3 Reaccions dels halogenurs d'alquil: reactius de Grignard. 5.4. Reaccions dels halogenurs d'alquil: reaccions de substitució i reaccions d'eliminació. 5.5 La reacció SN2. 5.6 Característiques de la reacció SN2. 5.7 La reacció SN1. 5.8 Característiques de la reacció SN1. 5.9 Reaccions d'eliminació: regla de Zaitsev. 5.10 Reacció E2. 5.11 Característiques de la reacció E2. 5.12 Les reaccions E1. 5.13. Característiques de la reacció E1. 5.14 Resum de reactivitat: SN1, SN2, E1 i E2.

6. Alquens: estructura, reactivitat, reaccions i síntesi

8.1 Ús i preparació industrial d'alquens. 8.2 Nomenclatura d'alquens. 8.3 Càlcul del grau d'insaturació. 8.4 Estructura i enllaç. 8.5 Isomeria cis-trans d'alquens. 8.6 Estereoquímica d'alquens, nomenclatura E, Z. 8.7 Estabilitat d'alquens. 8.8 Preparació d'alquens. 8.9 Reaccions d'addició electrofílica d'alquens. 8.9 Addició d'halogenurs d'hidrogen HX. 8.10 Estructura i estabilitat de carbocacions. 8.11 Addició d'halogenurs d'hidrogen. 8.12 Orientació de les addicions electrofíliques: regla de Markovnikov. 8.13

Postulat de Hammond. 8.14 Evidència per al mecanisme de les addicions electrofíliques: transposició de carbocations. 8.15 Halogenació d'alquens: addició de X₂. 8.16 Halohidrines a partir d'alquens: addició de HOX. 8.17 Hidratació d'alquens: addició d'aigua en medi àcid. 8.18 Hidratació d'alquens: addició d'aigua per oximercuració. 8.19 Hidratació d'alquens: addició d'aigua per hidroboració. 8.20 Reducció d'alquens: hidrogenació. 8.21 Oxidació d'alquens: epoxidació i hidroxilació. 8.22 Oxidació d'alquens: fragmentació a compostos carbonílics. 8.23 Addicions radicalàries a alquens. 8.24 Polimers

7. Alquins: introducció a la síntesi orgànica

9.1 Nomenclatura d'alquins. 9.2 Estructura i enllaç. 9.3 Preparació d'alquins. 9.4 Reaccions d'alquins: addició de HX i X₂. 9.5 Hidratació d'alquins. 9.6 Reducció d'alquins. 9.7 Ruptura oxidativa d'alquins. 9.8 Acidesa d'alquins: formació d'anions acetilur. 9.9 Alquilació d'anions acetiluro.

8. Determinació estructural: espectrometria de masses i espectroscòpia infraroja.

8.1 Espectrometria de masses de molècules xicotetes: instruments de sector magnètic. 8.2 Interpretació d'espectres de masses. 8.3 Espectrometria de masses d'alguns grups funcionals comuns. 8.4 Espectroscòpia i l'espectre electromagnètic. 8.5 Espectroscòpia infraroja. 8.6 Interpretació de l'espectre d'infraroig. 8.7 Espectre infraroig d'alguns grups funcionals comuns.

9. Determinació estructural: espectroscòpia de Ressonància Magnètica Nuclear

9.1 Espectroscòpia de Ressonància Magnètica Nuclear. 9.2 Naturalesa de les absorcions en RMN. 9.3 Desplaçament químic. 9.4 Espectroscòpia de ¹H-RMN i la seua equivalència amb els protons. 9.5 Desplaçaments químics en espectroscòpia de ¹H-RMN. 9.6 Integració de les absorcions ¹H-RMN: la seua relació amb el nombre de protons. 9.7 Desdoblament spin-spin en els espectres de ¹H-RMN. 9.8 Ús de la espectroscòpia de ¹H-RMN. 9.9 Espectroscòpia de ¹³C RMN. 9.10 Característiques de l'espectroscòpia de ¹³C RMN. 9.11 Ús de la espectroscòpia de ¹³C RMN

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	51,00	100
Tutories reglades	9,00	100
Estudi i treball autònom	90,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

L'assignatura està plantejada perquè l'estudiant siga el protagonista del seu propi aprenentatge i s'estructura de la manera següent:

- Clases de teoria i problemes. Les classes de teoria es dediquen a exposar als estudiants els aspectes més fonamentals de la matèria. En les classes de problemes es du a terme l'aplicació específica dels coneixements que els estudiants han adquirit en les classes de teoria. Els estudiants han d'haver treballat prèviament els problemes que s'han de resoldre a classe. La resolució d'aquests problemes es discuteix a la classe entre el professor i els alumnes. Totes aquestes classes es complementen amb el temps d'estudi personal.
- Tutories. S'hi avalua el procés global d'aprenentatge dels estudiants. En les sessions de tutoria es poden arreplegar els treballs que el professor haja encomanat als alumnes. Igualment, les tutories serveixen per resoldre els dubtes que hagen pogut sorgir al llarg de les classes i orientar els estudiants sobre els mètodes de treball més convenients per a la resolució dels problemes que se'ls presenten.
- Seminaris-conferències: Els seminaris-conferències versen sobre aspectes complementaris de la seua formació en química orgànica. Un especialista presentarà un tema rellevant de química actual. Per a aquesta tasca, els estudiants han d'assistir a l'acte i respondre a un qüestionari preparat pel professor.

AVALUACIÓ

Per a l'avaluació de l'aprenentatge el professor pot fer servir dues modalitats. L'estudiant n'ha d'optar per una, **que ha de comunicar per escrit a la Secretaria del Departament, segons el model disponible, durant el primer mes després de començar el quadrimestre**. Per qüestions de programació del professor, si no es comunica la decisió durant aquest període, l'estudiant serà avaluat amb la modalitat B. La qualificació global mínima per aprovar l'assignatura en qualsevol modalitat és de 5 punts sobre 10.

PRIMERA CONVOCATÒRIA

Modalitat A

Avaluació contínua al llarg del curs. En aquest cas es tindran en compte els apartats següents:

1. Avaluació directa del professor (5 %): En aquesta avaluació es podran tenir en compte diferents aspectes, entre els quals cal destacar:

Assistència i participació raonada i clara en les discussions i preguntes plantejades.

Progrés en l'ús del llenguatge propi de la química orgànica.

Resolució de problemes i plantejament de dubtes.

Esperit crític.

2. Tutories i seminaris (globalment 15 %): En la nota de cada estudiant en aquest apartat es podran tenir en consideració els aspectes següents:

Assistència.

Contingut i presentació per escrit dels exercicis proposats pel professor a cada subgrup de treball (si és el cas).

Participació raonada i clara en les discussions plantejades.

3. Examen (80 %): L'examen es realitzarà en la data indicada per la Facultat i serà comú a tots els grups de l'assignatura. Constarà de preguntes teòriques i pràctiques relacionades amb la matèria explicada durant el període docent. Per assolir l'aprobat global de l'assignatura cal necessàriament haver obtingut en l'examen una puntuació mínima de 5 punts sobre els 10 totals de l'examen.

Modalitat B

L'avaluació es farà únicament amb un examen escrit sobre els continguts de l'assignatura tractats en les classes de teoria, les tutories i els seminaris. Amb aquest examen el professor podrà avaluar si l'estudiant ha adquirit les competències i els coneixements relacionats amb l'assignatura. Aquest examen representa el 100 % de la qualificació global.

L'examen es realitzarà en la data indicada per la Facultat i serà comú a tots els grups de l'assignatura. En aquesta modalitat, el professor podrà tenir en compte la participació de l'alumnat en les classes de teoria, tutoria i seminaris en la nota final.

SEGONA CONVOCATÒRIA

En l'avaluació de la segona convocatòria, es mantindrà, per als estudiants que hagen triat la modalitat A, la qualificació obtinguda en els apartats 1 i 2 d'aquesta modalitat i s'avaluarà de nou la part corresponent a l'apartat 3.

Advertiment final La còpia o plagi manifest de qualsevol tasca que forma part de l'avaluació suposarà la impossibilitat de superar l'assignatura, sotmetent-se seguidament als procediments disciplinaris oportuns.

Cal tindre en compte que, d'acord amb l'article 13 d) de l'Estatut de l'Estudiant Universitari (RD 1791/2010, de 30 de desembre), *“és deure d'un estudiant abstindre's en la utilització o cooperació en procediments fraudulents en les proves d'avaluació, en els treballs que es realitzen o en documents oficials de la Universitat”*.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- McMURRY, J. Organic Chemistry, 9 Ed., Cengage Learning, 2016. Disponible en format electrònic en la biblioteca.
- McMURRY, J. Organic Chemistry, 8 Ed., Cengage Learning, 2012. Disponible en format paper en la biblioteca.
- WADE, L. G. Química Orgànica, 9 Ed., Pearson Prentice Hall, 2017. Disponible en format electrònic en la biblioteca.
- WADE, L. G. Química Orgànica, 7 Ed., Pearson Prentice Hall, 2012. Disponible en format paper y electrònic en la biblioteca.

- BRUCE, P. Y. Química Orgánica, 5 Ed., Pearson Prentice Hall, 2008. Disponible en formato papel y electrónico en la biblioteca.
- VOLLHARDT, K. P. C. Química Orgánica Estructura y Función, 5 Ed., Ediciones Omega, 2007. Disponible en formato papel en la biblioteca.
- EGE, S. Química Orgánica. 3 Ed., Editorial Reverté, 2000. Disponible en formato papel en la biblioteca.
- QUIÑOÁ CABANA, E.; RIGUERA VEGA, R. Nomenclatura y representación de los compuestos orgánicos, McGraw-Hill/Interamericana, 2013. Disponible en formato papel y electrónico en la biblioteca.
- ChemBioOffice Ultra, Perkin Elmer (CambridgeSoft) Amplia selección de aplicaciones y funcionalidades que permite a químicos y biólogos dibujar, formular, modelar y editar estructuras moleculares químicas y biológicas así como simular espectros de RMN de protón y carbono.

Complementàries

- CLAYDEN, J.; GREEVES, N.; WARREN, S. Organic Chemistry, 2 Ed., Oxford University Press: Oxford, 2012. Disponible en formato papel y electrónico en la biblioteca.
- CLAYDEN, J.; WARREN, S. Solutions manual to accompany Organic Chemistry, 2 Ed., Oxford University Press: Oxford, 2013. Disponible en formato papel en la biblioteca.
- CAREY, F. A.; SUNDBERG, R. J. Advanced Organic Chemistry, 4 Ed., Plenum Press, 2000.
- QUIÑOÁ CABANA, E.; RIGUERA VEGA, R. Cuestiones y ejercicios de química orgánica: una guía de estudio y autoevaluación, 2 Ed., McGraw-Hill, 2004. Disponible en formato papel en la biblioteca.
- Quiñoá Cabana, E. y Riguera Vega, R. Nomenclatura y representación de los compuestos orgánicos. S. A. McGraw-Hill/Interamericana de España (2005).
- PETERSON, W.R. Formulación y Nomenclatura Química Orgánica. Eunibar.